

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
e autoriteitpersoonsgegevens.nl

Aangetekend
Mw. J. Berkelaar

Dit besluit d.d.
3-12-2018 ontving
ik pas 5 weken
later van de AP,
namelijk op
8-1-2019

Datum
3 december 2018

Ons kenmerk
z-2017-02507

Uw brief van
24 maart 2017

Contactpersoon
mw. J.J.C. MacLennan-Bijen
070-8888 500

Onderwerp
Besluit op handhavingsverzoek

Geachte Mevrouw Berkelaar,

Bij brief van 24 maart 2017 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) verzocht om handhavend op te treden jegens Stichting Benchmark GGZ (hierna: SBG).

1 Inhoud handhavingsverzoek

U verzoekt de AP op basis van de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: Wbp) en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (hierna: WGBO) handhavend op te treden tegen het onrechtmatig verzamelen en verwerken van (medische en bijzondere) persoonsgegevens door SBG, aangezien deze gegevens worden verwerkt zonder toestemming van de patiënt.

Meer in het bijzonder verzoekt u de AP de verwerking van de gegevens op te schorten en toe te zien op directe vernietiging van de gegevens opgeslagen in de databank van SBG.

2 Werkwijze van de AP

Alvorens inhoudelijk in te gaan op de handhavingsverzoeken, geeft de AP hierna een weergave van de huidige standaard-werkwijze bij de behandeling van handhavingsverzoeken. Die standaard-werkwijze wordt onderverdeeld in de volgende fasen:

Datum
3 december 2018

Ons kenmerk
z-2017-02507

In deze bijlage legt de AP uit wat de vaste werkwijze van de AP is bij het beoordelen van een verzoek om handhaving. Deze werkwijze wordt onderverdeeld in de hierna volgende fasen:

Fase I:

Eerst wordt het handhavingsverzoek aan de formele eisen uit de AVG en de Algemene wet bestuursrecht (Awb) getoetst. Is daar niet aan voldaan dan neemt de AP het handhavingsverzoek niet in behandeling. Een formele eis is dat de aanvrager van een handhavingsverzoek belanghebbende moet zijn volgens artikel 1:2 Awb. Iemand is belanghebbende wanneer er sprake is van een rechtstreeks belang bij een besluit. Er gelden volgens de Awb enkele eisen aan een aanvraag. Eisen die gesteld worden aan een aanvraag zijn volgens artikel 4:2 Awb:

- de aanvraag moet ondertekend zijn;
- de aanvraag moet een dagtekening bevatten;
- in de aanvraag moet omschreven zijn welke beschikking wordt verzocht;
- de aanvraag moet voldoende gegevens en bescheiden bevatten die voor de beslissing op aanvraag nodig zijn.

Wordt aan die formele eisen voldaan dan vindt aansluitend een globaal (bureau)onderzoek plaats. In het globale (bureau)onderzoek wordt beoordeeld of uit de voorliggende informatie - dan wel in deze fase opgevraagde informatie - blijkt dat zich mogelijk een overtreding van de AVG of daaraan gerelateerde wet- en regelgeving voordoet of heeft voorgedaan. Blijkt uit het globaal (bureau)onderzoek reeds afdoende dat de AVG niet is overtreden dan wordt het handhavingsverzoek afgewezen. Wanneer uit het globaal (bureau)onderzoek volgt dat het aannemelijk is dat zich een overtreding voordoet, dan is de AP op basis van de beginselplicht tot handhaving gehouden om handhavend op te treden. In dat geval gaat de AP direct over naar fase IV (zie hierna).

Mocht uit fase I echter blijken dat zich mogelijk een overtreding van de AVG voordoet, maar daarvoor eerst een uitgebreid(er) onderzoek nodig zijn om de overtreding daadwerkelijk te kunnen vaststellen, dan zou fase III in kunnen gaan.

Fase II:

Omdat de AP veel signalen, klachten en verzoeken om handhaving ontvangt en haar toezichtveld veel omvattend is, zal zij gelet op haar beperkte middelen, niet steeds een nader onderzoek kunnen uitvoeren. Daarom toetst de AP in situaties waarin mogelijk sprake is van een overtreding, maar waarvoor nader onderzoek nodig is om de overtreding vast te stellen, eerst aan haar "*Beleidsregels prioritering klachtenonderzoek AP*" (hierna: prioriteringscriteria) welke gevallen voor een nader onderzoek in aanmerking komen.

Datum
3 december 2018

Ons kenmerk
z-2017-02507

Fase III:

Fase III betreft een uitgebreid onderzoek of er sprake is van een overtreding van de AVG. In deze fase komt de AP alleen toe indien uit een globaal bureauonderzoek blijkt dat er sprake kan zijn van een overtreding van de AVG en als aan de prioriteringscriteria is voldaan, wat wordt onderzocht in Fase II.

Fase IV:

Gaat de AP in fase III over tot een uitgebreid onderzoek en volgt daaruit dat de AVG is overtreden, dan gaat de AP in fase IV over tot handhaving. Als na het globale bureauonderzoek al zonder meer vaststaat dat sprake is van een overtreding kan Fase III worden overgeslagen. De AP kan afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding formele of informele handhavingsinstrumenten aanwenden. Onder formele handhavingsinstrumenten wordt bijvoorbeeld verstaan het opleggen van een last onder dwangsom of een andere corrigerende maatregel of een bestuurlijke boete. Een informeel handhavingsinstrument is bijvoorbeeld een normoverdragend (telefoon) gesprek en/of brief. Ook na fase I en II kan een informeel handhavingsinstrument worden ingezet als dat volgens de AP effectiever is dan eerst fase III en fase IV in te gaan.

3 Procesverloop tot nu toe

Bij brief van 24 maart 2017 heeft u de AP verzocht om handhavend op te treden tegen SBG. De AP heeft daarop SBG op de hoogte gesteld van uw handhavingsverzoek.

Bij brief van 24 april 2017 heeft SBG gereageerd op het handhavingsverzoek.

Bij brief van 1 mei 2017 is aan u een nadere onderbouwing van uw verzoek gevraagd.

Op 23 mei 2017 heeft de AP de gevraagde onderbouwing van u ontvangen.

Bij brief van 30 mei 2017 heeft de AP aan SBG medegedeeld een onderzoek in te stellen naar de verwerking van persoonsgegevens door SBG. In die brief heeft de AP vragen gesteld aan SBG. Tevens heeft de AP u per brief van 30 mei jl. geïnformeerd over de start van dit onderzoek.

Op 2 augustus 2017 is ter zake van de onderhavige problematiek een vonnis in kort geding gewezen, met SBG als verweerster.¹ De voorzieningenrechter oordeelde dat niet voldoende aannemelijk is geworden dat sprake is van de verwerking van persoonsgegevens in de zin van de Richtlijn² en de Wbp. Evenmin is volgens de voorzieningenrechter voldoende aannemelijk geworden dat de ROM-praktijk van SBG is onderworpen aan de desbetreffende wettelijke regels. Voor een dergelijke beoordeling is volgens de voorzieningenrechter diepgaander onderzoek nodig, hetgeen zich niet leent voor een kort geding. De voorzieningenrechter heeft de vorderingen van eisers daarom afgewezen.

¹ ECLI:NL:RBMNE:2017:4011

² Richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens

Datum
3 december 2018

Ons kenmerk
z-2017-02507

Bij brief van 25 augustus 2017 heeft SBG de vragen van de AP beantwoord.

Op 11 september 2017 bent u per e-mail geïnformeerd over het feit dat de AP nog bezig is met de beoordeling van de ontvangen informatie van SBG en de betekenis van het vonnis in kort geding.

Bij brief van 5 februari 2018 heeft u schriftelijk aan de AP uw zorgen geuit betreffende de aanlevering van medische data door GGZ-instellingen aan SBG, omdat u uit de media had vernomen dat een derde van de GGZ-instellingen hiermee was doorgegaan. Hierin zag u reden de AP te verzoeken om hangende het onderzoek de aanlevering van data aan SBG per direct stil te laten leggen.

Per e-mails van 22 en 31 januari 2018, 17 februari 2018 en 30 maart 2018 heeft u aanvullende informatie naar de AP gestuurd.

Bij brief van 18 april 2018 heeft u de AP in gebreke gesteld wegens het uitblijven van een besluit op uw handhavingsverzoek. Op 2 mei 2018 heeft u de ingebrekestelling ingetrokken.

Op 11 juli 2018 heeft de AP een gesprek gevoerd met SBG waarin door SBG is toegelicht dat zij op korte termijn alleen nog data wil verwerken met toestemming van de patiënt. Die verwerking zou plaats moeten vinden door een onafhankelijk kwaliteitsinstituut.

Op 4 oktober 2018 heeft SBG de AP per e-mail geïnformeerd dat er belangrijke besluiten genomen waren omtrent de toekomst/discontinueren van SBG.

Op 20 november 2018 ontving de AP een schriftelijke ingebrekestelling van uw hand.

De AP is op 27 november 2018 per brief nader geïnformeerd door SBG omtrent de toekomst/discontinueren van SBG.

4 Besluit op het handhavingsverzoek

Op 20 november 2018 heeft u de AP verzocht om binnen twee weken een besluit te nemen op het onderhavige handhavingsverzoek. Op dit moment is de beoordeling van de rechtmatigheid van de onderhavige gegevensverwerkingen door SBG echter nog niet afgerond. Daarnaast zijn er recentelijk nieuwe ontwikkelingen gaande ten aanzien van SBG. Deze ontwikkelingen worden hierna kort toegelicht.

Op 27 november 2018 heeft de AP een brief ontvangen waarin SBG aankondigt dat de activa en passiva van SBG zullen worden overgedragen aan het in juni 2018 opgerichte kwaliteitsinstituut "Alliantie voor Kwaliteit in de GGZ" (hierna: Akwa). Volgens SBG wordt zij na die overdracht geliquideerd en houdt zij daarmee op te bestaan als rechtspersoon. SBG geeft aan dat dit binnen enkele weken zal plaatsvinden.

Van belang is verder dat SBG in haar brief meedeelt dat de huidige database van SBG wordt ingebracht in Akwa. SBG geeft aan dat zij de gegevens in de huidige database door aggregatie en verwijdering van variabelen zal terugbrengen tot een set statistische gegevens voordat zij de set overdraagt aan Akwa.

Datum
3 december 2018

Ons kenmerk
z-2017-02507

Hiermee zegt SBG elk risico te willen uitsluiten dat Akwa wordt belast met dezelfde problematiek als zij in het verleden heeft gehad.

Ten slotte laat SBG in haar brief weten dat Akwa patiënten voortaan om uitdrukkelijke toestemming zal vragen voor het gebruik van gegevens over behandeluitkomsten en ervaringen.

Om deze nieuwe feiten en omstandigheden te kunnen beoordelen is de AP genoodzaakt nader onderzoek te doen. De AP ziet zich hiertoe verplicht op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel zoals is neergelegd in artikel 3:2 van de Algemene Wet Bestuursrecht.

De uitkomst van dit nadere onderzoek kan invloed hebben op de besluitvorming van de AP ten aanzien van uw handhavingsverzoek.

Gelet op het feit dat het onderzoek nog niet is afgerond, is er voor de AP geen mogelijkheid om handhavend te kunnen optreden tegen SBG. Om die reden wijst de AP het onderhavige handhavingsverzoek af.

5 Tot slot

De AP zet het onderzoek naar de rechtmatigheid van de onderhavige gegevensverwerkingen van SBG onverminderd voort. Als de uitkomsten van het onderzoek daartoe aanleiding geven, kan dat betekenen dat de AP alsnog besluit om handhavend jegens SBG op te treden.

Een kopie van dit besluit wordt verzonden aan SBG.

Mocht u vragen hebben, neem dan contact op met de bovengenoemde contactpersoon.

Hoogachtend,

Autori
namen

directeur

Bezwaar

Bent u het niet eens met de inhoud van dit besluit of is het besluit onduidelijk? Neem dan eerst contact op met de in deze brief genoemde contactpersoon. Deze contactpersoon neemt met u het besluit door. Komt u er samen niet uit, dan kunt u alsnog digitaal of op papier een bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Datum
3 december 2018

Ons kenmerk
z-2017-02507

Als u een bezwaarschrift wilt indienen, kunt u dat doen binnen de wettelijke termijn. Deze termijn is zes weken na de verzenddatum van dit besluit. Dit betekent dat uw bezwaarschrift bij ons binnen moet zijn op 14 januari 2019 of dat u de brief uiterlijk op 14 januari 2019 ter post moet bezorgen.

Voor het indienen van digitaal bezwaar, zie www.autoriteitpersoonsgegevens.nl, onder het kopje Contact met de Autoriteit Persoonsgegevens, te vinden onderaan de webpagina.

Het adres voor het indienen op papier is: Autoriteit Persoonsgegevens, postbus 93374, 2509 AJ Den Haag. Vermeld op de envelop 'Awb-bezwaar' en zet in de titel van uw brief 'bezwaarschrift'.

Schrijf in uw bezwaarschrift ten minste:

- Uw naam en adres
- De datum van uw bezwaarschrift
- Het in deze brief genoemde kenmerk (zaaknummer); u kunt ook een kopie van dit besluit bijvoegen
- De reden(en) waarom u het niet eens bent met dit besluit
- Uw handtekening